

вѣсие и се събаряло. Трѣбвало да се събори гробътъ, но тъй като се плашатъ турцитѣ да бутатъ стари открити въ земята гробове, шеихътъ намислилъ да се възползува отъ единъ познатъ нему калугеръ, х. Дионисий. Като се връщалъ калугеринътъ отъ пазаря и минава край св. Четиредесетъ, шеихътъ го повиква и съ неговата помощ изваждатъ коститѣ, хвърлятъ ги въ рѣката, събарятъ гроба, изпълватъ го съ прѣстъ и тогава издига отново минарето.

х. Дионисий се побѣжалъ слѣдъ това и умрѣлъ около 1860 и погребенъ въ св. Прѣображене.

Отъ всичко това се вижда, че черковата св. Четиредесетъ е обѣрната много късно въ джамия.

Вакуфъ на тази черкова било с. Самоводене, което плащало 200 лв. всѣка година. Старци разказватъ, че дѣдитѣ имъ помнѣли да се плащатъ тѣзи пари на тази черкова, че „това било останало още отъ българско врѣме“.

Отъ всички постройки, които влизали въ тая велика лавра, останала е само черковата, всичко друго е съборено. Ала и самата черкова не е запазена цѣла въ първобитния си кроежъ. Най-голѣмо измѣнение прѣтърпѣла главната часть. До скоро и тя била запазена тъй, както излѣзла изъ ржцѣтъ на първия си майсторъ, но около 1853-54 г. Хаджи Юмеръ, шеихъ изъ русенско, поискалъ да я разширочи, да я направи по-висока, та повиква майстори, сваля отъ стълбоветѣ капителитѣ, — тия сжщитѣ капители, които сж днесъ вънъ прѣдъ черковата, поставени подъ дървенитѣ стълбове, що подпиратъ стрѣхата, — отмѣства сѣверния дваръ единъ метъръ навънка, сваля сводеветѣ, подзижда дваритѣ, отваря на сѣверната страна въ стѣнната врата и тъй направя джамията по-висока, по-широка и по-свѣтла. Искалъ дори да изхвърли знаменититѣ исторически стълбове извѣтрѣ, но мюгесарифинътъ не позволилъ.

Казватъ, нѣкои по-влиятелни лица се застѣпили прѣдъ мюгесарифина да не се доразваля тъй

3419/1941